

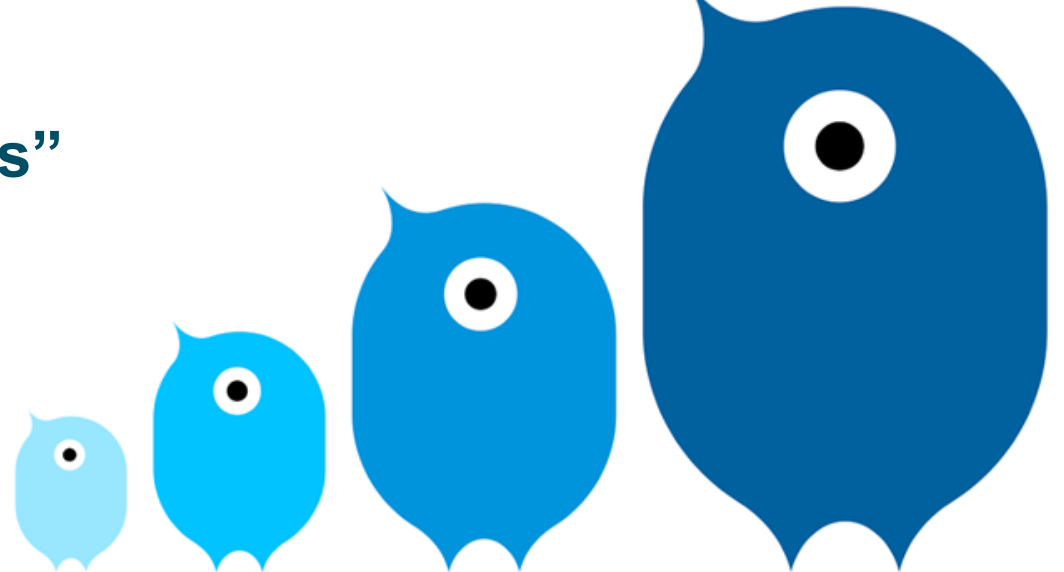




ENNETUS- JA PERETÖÖKESKUSTE PILOOTPROJEKT

**"Tervisedenduse konverents 2020:
Vaimne tervis – nähtamatust nähtavaks"**

Maarja Oviir-Neivelt
SA LAPSE HEAOLU ARENGUKESKUS





PILOOTPROJEKT

- 2019 septembris avasid koostöös omavalitsustega ukseid kolm ennetus- ja peretöökeskust ehk „Perepesa“ Viljandis, Põltsamaal ja Türil.
- 2-aastane pilootprojekt koostöös omavalitsustega.
- Pilootprojekti eesmärgid: 1. Testida „Ennetus- ja peretöökeskuste tegevusmudelit“. 2. Pakkuda omavalitsustele tuge ennetustegevuse korraldamisel, aidates kaasa uue kvaliteedi loomisele kohalikul tasandil lastega perede probleemide ennetamisel ja varajasel märkamisel, perede toetamisel ja laste vaimse tervise edendamisel.
- Piloodi õnnestumisel on valmisolek teha koostööd teiste omavalitsustega, et käivitada ka nendes ennetus- ja peretöökeskused.



ÜHISKONDLIK PROBLEEM

- Laste ja noorte vaimse tervise probleemid on kasvutrendis.
- Ebapiisav ennetustöö.
- Puudub terviknägemus ja teadmine, kuidas ennetustööd kõige tõhusamalt kohapeal läbi viia.



LÄHTEKOHT

- Lapse heaolu mõjutavad suurimal määral: – vanemlikud oskused; – pere- ja keskkondlikud tegurid; – lapse arenguliste vajaduste toetamine.
- Tõhusaim aeg: – lapse sünnieelsel perioodil; ning – esimestel eluaastatel.
- Lastele ja lapsevanematele suunatud mõjusate sekkumistega läbi universaalse ennetuse on võimalik vähendada kõrge riskiga olukordi ning ära hoida tuleviku riskikäitumist.



PEREPESA TEGEVUSE ALUSTALAD

- **UNIVERSAALNE ENNETUS.** Jõuda võimalikult paljude (kõigi) lastega peredeni kogukonnas ning ennetada probleemide teket. * Selleks oleme mh käivitanud või käivitamas piloodis osalevates omavalitustes ämmaemanda (või perearsti) koduviisiidid kõigi selles omavalitsuses sündivate beebide kodudesse **VARAJANE MÄRKAMINE.** Märgata laste arengu- ja vaimse tervise ning lapsevanemate probleeme võimalikult varakult ja pakkuda õigeaegset abi.

Esmane e universaalne ennetus: Olulisi probleeme ei ole. Probleeme ennetavad tegevused. Inimeste eneseabi toetamine. Teisene ehk sihitatud ennetus: Riskifaktorid tuvastatud. Sihitatud tegevused lastele ja peredele. Maandada ja hoida ära probleemide süvenemist.

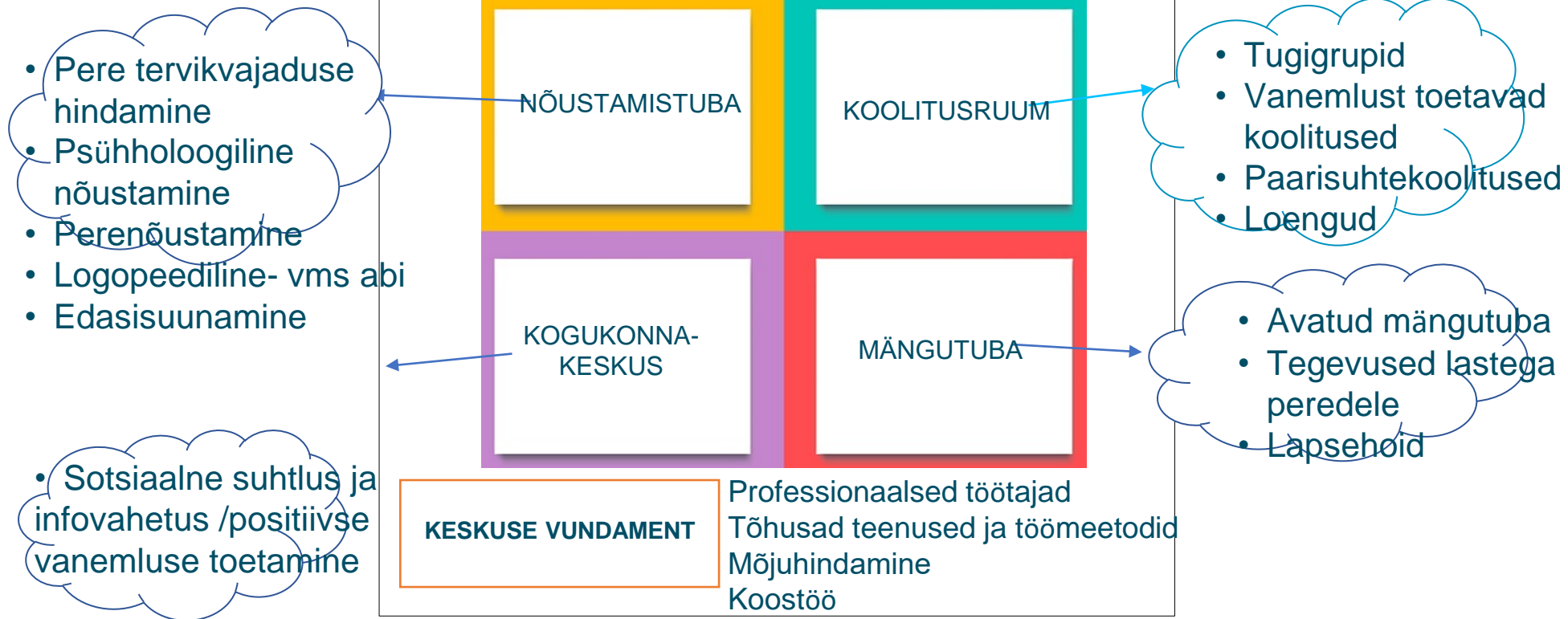
- **FOOKUSGRUPP.** Rasedusaegne periood kuni lapse kooliminekuni.
- **INTEGREERITUD LÄHENEMINE.** Pakkuda peredele vajalikke teenuseid – nii tervishoiu– kui sotsiaalteenuseid, vajadusel ka haridusteenuseid – võimalikult palju „ühe katuse alt“.
- **MÕJUSAD TEENUSED.** Peredele pakutakse eelkõige tõenduspõhiseid või teadaoleva mõjuga teenuseid, näiteks vanemlust ja paarisuhet toetavaid tõenduspõhiseid programme.



- KESKNE KOORDINATSIOON JA KOOSTÖÖ. Omavalitsuses tegutsevate kõigi spetsialistidega ja organisatsioonidega, kelle ülesandeks on laste ja perede heaolu tagamine, et tagada perede terviklik toetamine.
- KOGUKONNATUGI JA ABI KÜSIMISE „NORMALISEERIMINE“. Et peredel oleks turvaline ja hubane kogukonnakeskus, kus on võimalik kohtuda teiste peredega, kus abi saamine ei ole sildistav.



Ennetus- ja peretöokeskus



- ▶ Inimlik nägu ja professionaalne sisu!
- ▶ Kaks jalga: kogukondlik kooskäimise koht; professionaalse nõuande keskus.



PEREPESA TEENUSED TÄNA

Avatud mängutuba

- Mängutoa tegevused
- Tasuta lapsehoid koolituste ja teenuste ajal
- Lühiajaline tasuline lapsehoid (arendamisel)

Varane märkamine ja tervisedendus

- Ämmaemanda/perearsti universaalne koduvisiit
- Avatud mängutuba
- Logopeediline hindamine (arendamisel)
- Toitumisnõustamine (arendamisel)
- Terviseteemalised loengud

Ennetavad lastekaitsemeetmed

- Pere tervikvajaduste hindamine
- Tugigrupid
- "Pere Lahendusringi" meetod

Lastekasvatuse tugi

- "Imelised aastad" vanemlusprogramm
- Perekool
- Psühholoogiline nõustamine (perenõustamine fookusega lapsel ja tema vajadustel)

Paarisuhte toetamine:

- PREP-paarisuhte ja üksikisiku koolitus

* Teenused on valdavalt tasuta.



PEREPESA MEESKOND

- Perepesa juht/koordinaator
- Mängutoa juhendaja
- Psühholoog nõustaja
- Ämmaemand



PILOODI OODATAV TULEMUS

- Lastega peredele tekib kogukondlik kooskäimise koht.
- Info, tugi ja teenused saavad peredele kättesaadavaks ühest kohast.
- Eri valdkondade vaheline koostöö tõhustub (tervishoid, sotsiaalhoolekanne, haridus).
- Perspektiivis säästetakse raha ära hoitud ja vähenenud probleemide arvelt.
- Lastel on vähem vaimse tervise, arengu- ja käitumisprobleeme. Paranenud on vanemlikud oskused ja on vähenenud lapsevanemate stress. Pered tunnevad end toetatuna laste kasvatamisel ja arendamisel.
- 9–kuu tulemused (*mille sees on eriolukorra aeg ja suveperiood, kus Perepesad olid suletud):
 1. 3650 külastust.
 2. 90-95% soovitaks Perepesa oma sõpradele ja tuttavatele, pidas saadud infot kasulikuks, ja tõdes, et teenus vastas nende ootustele.
 3. Nõudlus teenuste järgi suur.



ERILINE TÄNU: PÕLTSAMAA VALLAVALITSUS, TÜRI VALLAVALITSUS, VILJANDI LINNAVALITSUS, PEREPESA MEESKONNAD.

Meie toetajad:

- Eratoetajad
- SA Kodanikuühiskonna Sihtkapital
- Heateo Mõjufond
- Pere Sihtkapital SA
- Hasartmängumaksu nõukogu
- Advokaadibüroo Hedman Partners





www.perepesa.ee

www.lapseheaolu.ee

